

เรื่องย่อ

บทแถลง

การรวบรวมผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการของอาจารย์ ในคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นความคิดริเริ่มของคณะกรรมการวิจัยของคณะ ได้มีการรวบรวมเอกสารย่อไว้ตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ. 1971 โดยศาสตราจารย์นายแพทย์บุญฤทธิ์ กาญจนะโกติน และคุณสมบัติ ภาควิชาพยาธิ เก็บไว้ในห้องสมุดคณะฯ แล้ว บัดนี้คณะกรรมการประชุมวิชาการและจุฬาลงกรณ์เวชสาร เห็นสมควรนำข้อความของผลงานของอาจารย์ตั้งแต่ ค.ศ. 1972 มาลงต่อไปในจุฬาลงกรณ์เวชสาร เพื่อเผยแพร่วิชาการ เป็นบันทึกสถิติและรายงานไว้เป็นเกียรติแก่ผู้เขียนรายงาน และกระตุ้นให้มีการเพิ่มพูนทางวิชาการและการวิจัยภายในคณะ จึงขอความร่วมมือจากอาจารย์ทุกท่านที่มผลงานลงพิมพ์ กรุณาส่งสำเนาที่กองบรรณาธิการ เพื่อสำหรับลงในจุฬาลงกรณ์เวชสารเล่มต่อไปด้วย

ฤทัย สกุศลแรมรุ่ง

The ultra-structure of the villi-like structure in *Trypanosoma cruzi*

Biken journal 16: 25—30, 1971

Shozo Inoko

Yoks Ozeki

วารณี สุขศรี

ผู้รายงานได้ศึกษาลักษณะโครงสร้างของพยาธิ *Trypanosoma cruzi* ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน เมื่อเพาะร่วมกับ Hela cell ได้นาน 7 วัน พยาธิจะอยู่ในรูปของ Crithidia มีเยื่อหุ้มชั้นนอกปกคลุมด้วย villi-like structure ชนิดหนึ่ง ลักษณะเป็นท่อเล็ก กลมกลวงและยาว เรียงเป็นระเบียบ คลุมตลอดตัวพยาธิจนถึง flagella ด้วย มีลักษณะแตกต่างจาก structure รอบเยื่อหุ้มพยาธิที่เคยมีในรายงานก่อน ๆ เข้าใจว่า พยาธิ *Trypanosoma* สร้างชั้นหุ้มตนเอง เพื่อป้องกันอันตรายจาก autolytic enzyme ซึ่ง Hela cell ที่ตายแล้วสร้างขึ้น

Electron microscopic studies of penetration and development of *Trypanosoma Cruzi* in Hela Celis

Biken Journal 15: 179—191, 1972

วารณี สุขศรี

Shozo Inoko

รายงานแรกที่ศึกษาวิธีการซึ่ง *Trypanosoma cruzi* เข้าสู่เซลล์ (Hela cell) โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนสามารถแสดงให้เห็นว่าเมื่อนำพยาธิที่เลี้ยงไว้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น Crithidia form มาใส่ Hela cell พยาธิเปลี่ยนรูปเป็น Trypanosome form นอกจากนี้ยังแสดงถึง Intracellular form ของพยาธิ ตลอดจนพยาธิสภาพของเซลล์เนื่องจากการติดเชื้อ

Rupture Esophageal Varices
Relation to esophagitis, amount of ascitic fluid and weight of spleen

จ.ส.พ.ท. 55: 520-526, 1972

ประสาน ต่างใจ

ชูศักดิ์ วิรัชชัย

ภาวะเลือดออกจากหลอดเลือดของหลอดอาหาร (esophageal varices) เป็นสาเหตุของการถึงแก่กรรมซึ่งพบบ่อยที่สุด (ร้อยละ 32) ในภาวะเลือดออกของทางเดินอาหารส่วนต้นทั้งหมด และเป็นสาเหตุสำคัญของภาวะเลือดออกของทางเดินอาหารในโรคตับแข็ง (ร้อยละ 59) ผู้รายงานได้ตรวจศพผู้ป่วยโรคตับแข็ง 78 ราย พบมีหลอดเลือดของหลอดอาหารทั้งหมด 34 ราย เป็นสาเหตุของการตาย (Ruptured varix) ถึง 17 ราย และจากการตรวจทางกล้องจุลทรรศน์ บางรายมีเยื่อบุหลอดอาหารอักเสบร่วมด้วย ผู้รายงานพบว่าหลอดเลือดของหลอดอาหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับอาการม้ามโต (หนักมากกว่า 150 กรัม) และภาวะท้องมานด้วย

Studies on serum β_1C and fibrin degradation product in Thai children associated with acute poststreptococcal infection

จ.พ.ส.ท. 55: 689-694, 1972

ประสิทธิ์ พุตระกูล สดใส เวชชาชีวะ

เทวี วัฒนา วิจิตร บุญพรคนาวิก

อัมพร สุขนธมาน สมเนตร บุญพรคนาวิก

สนใจ พงศ์สุพัฒน์ ณีติ ภมรประวดี

จากการศึกษาผู้ป่วย 16 ราย อายุระหว่าง 4-14 ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคไตอักเสบชนิดเฉียบพลัน พบอาการบวมที่หนังตา ร้อยละ 100 ความดันโลหิตสูง ร้อยละ 88 มี red cell cast ร้อยละ 70 ผิวหนังเป็นพุ่มอง ร้อยละ 37 ค่า ASO สูงกว่าปกติ ร้อยละ 88

ในระยะเวลาที่ผู้ป่วยแสดงอาการไตอักเสบนั้น มีระดับ β_1C (C3) ต่ำกว่าปกติ ร้อยละ 86 ซึ่งสนับสนุนว่าการกำเนิดพยาธิสภาพของไตอักเสบมาจาก β_1C ถูกกระตุ้น ผลแห่งการกระตุ้นนี้ทำให้เกิดอักเสบบริเวณกรวยไต นอกจากนี้ที่ตรวจพบผลิตภัณฑ์ของไฟบริน ในน้ำเหลือง ร้อยละ 88 แสดงว่ามีบทบาทของกลไกการแข็งตัวของเลือดมาร่วมด้วย เมื่อติดตามผู้ป่วยในระยะฟื้นฟู พบว่า ค่าของ β_1C กลับสู่ปกติได้หลังสัปดาห์ที่หก และผลผลิตของไฟบรินก็ลดลงสู่ศูนย์ ในระยะใกล้เคียงกัน ผลการศึกษานี้ บ่งชี้ว่าผู้ป่วยไตอักเสบชนิดเฉียบพลันส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อ streptococcus และมีพยากรณ์โรคดีมาก

Ovarian smooth muscle in the human being, rabbit and cat

Am. J. Obstet Gynecol 2: 183-191, 1972

Hitoshi Okamura Karen H. Wright

ประมวล วิรุฒมเสน Edward E. Wallach

รายงานการศึกษาลักษณะและตำแหน่งที่ของกล้ามเนื้อเรียบในรังไข่ เปรียบเทียบกันระหว่างของคน กระต่าย และแมว โดยใช้วิธี Histochemistry กับกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน พบกล้ามเนื้อเรียบชนิดพิเศษที่ผนังของ follicle (theca externa) และเนื้อชั้นนอก (cortex) ของรังไข่ในคนมากที่สุด รองลงมาเป็นของกระต่ายกับแมวตามลำดับ ผู้รายงานได้อธิบายลักษณะเฉพาะของเซลล์ต่างๆ เหล่านี้ ตลอดจนบทบาทของเซลล์กล้ามเนื้อในการหดตัวทำให้ follicle แตกในระยะตกไข่ด้วย

Effects of catecholamines on ovarian contractility in the rabbit

Obstetrics and Gynecology 39: 225-236, 1972

ประมวล วิรุฒมเสน Edward E. Wallach

Karen H. Wright

ในขบวนการตกไข่ graafian follicle จะต้องแตกออกปล่อยไข่หลุดมาด้วยวิธีการที่ยังไม่ทราบแน่ชัด มีผู้พบเซลล์กล้ามเนื้อเรียบและประสาทอัตโนมัติในรังไข่ ซึ่งอาจมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการทำให้ follicle แตกได้ ผู้รายงานจึงศึกษาผลของยา norepinephrine ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อ ทำให้รังไข่บีบตัว ยานี้กระตุ้นขนาดและความถี่ของการบีบตัวได้ดี propranolol ก็ให้ผลคล้ายกัน แต่ phenoxybenzamine กับ isoproterenol ให้ผลตรงข้าม นอกจากนี้การบีบตัวยังเพิ่มความรุนแรงในระยะใกล้ไข่สุก แสดงว่า neuromuscular factor นี้มีความสำคัญต่อการบีบตัวให้ follicle แตกในขบวนการตกไข่

Effects of Sulpyrin on Mitosis

จ.พ.ศ.ท. 55: 27-31, 1972

สุจินต์ อังถาวร

อภิชัย เจริญวัฒนานนท์

กานดา ผลสวัสดิ์

สุนีย์ ผ่องเมฆินทร์

อรนุช ศิริวัฒน์เวชกุล

ชาญชัย ฉัตรสง่า

รายงานการศึกษา Sulpyrin (Phenyl dimethyl pyrazolon methyl aminomethane sodium sulfonate) ในหนูพันธุ์สวิสที่ดั่งครรภ์ พบว่าเมื่อให้ยาขนาด 750 มก/กก. ในวันที่ ๙ ของการตั้งครรภ์ ทำให้ลูกหนูมีความพิการแต่กำเนิดได้ เมื่อศึกษาโดยตัดชิ้นเนื้อมาย้อมพิเศษ พบความผิดปกติของเซลล์ในระยะแบ่งตัว anaphase-telophase เช่นมี chromosome bridges เกิดขึ้น และโครโมโซมแตก (chromosome fragmentation) ความผิดปกติดังกล่าวอาจสัมพันธ์กับสาเหตุของความพิการแต่กำเนิดได้ ซึ่งจะได้ค้นคว้าต่อไป

**Air study in infants and children with frontoethmoidal
encephalomeningocele**

Neuroradiology 4: 190-194, 72

จรัส สุวรรณเวลา

นิตยา สุวรรณเวลา

ผู้รายงานได้ศึกษาโดยถ่ายภาพรังสีหลังฉีดอากาศในผู้ป่วย frontoethmoidal encephalomeningoceles 52 ราย พบอากาศติดต่อจากสมองไป meningocele ได้ บางรายอากาศที่ลงมาแต่น้อยทำให้เห็นขอบเขตของส่วนที่ยื่นออกมาได้ การตรวจโดยถ่ายภาพรังสีหลังฉีดอากาศยังมีประโยชน์มากในการตรวจหาความผิดปกติของสมองที่เกิดร่วมกับโรคนี้ เช่น hydrocephalus การอุดตันของ Foramen Monroe ช่อง ventricle ขยายตัว cortical atrophy เป็นต้น วิธีนี้จึงมีความสำคัญในการวิเคราะห์โรค frontoethmoidal encephalomeningocele

A morphological classification of sincipital encephalomeningoceles

J. Neurosurg 36: 201-211, 72

จรัส สุวรรณเวลา

นิตยา สุวรรณเวลา

จากการวิเคราะห์ สมองและกระโหลกศีรษะในศพผู้ป่วย sincipital encephalomeningoceles 12 ราย ผู้รายงานสามารถแบ่งชนิดตามตำแหน่งของความผิดปกติในกระโหลกศีรษะส่วนต่างๆ ได้ และการรักษาโดยผ่าตัดมีวิธีการแตกต่างกันตามชนิดของความผิดปกติดังกล่าว การรู้จักแบ่งชนิดของ sincipital encephalomeningocele จึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก

การวิจัยทางสถิติเกี่ยวกับระบาดวิทยาของโรคจิตเภทในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 18: 315-333, 2516

สุวัทนา อารีพรต

โรคจิตเภทเป็นโรคที่มีความผิดปกติจากสาเหตุทางจิตใจ หรือที่ปราศจากสาเหตุทางกายที่แน่นอน ในการศึกษาระบาดวิทยา เพื่อหาความสัมพันธ์ของโรคกับปัจจัยต่างๆ นั้น ผู้รายงานได้รวบรวมสถิติผู้ป่วยจิตเภท พบว่าอุบัติการณ์ของโรคนี้สูงถึงร้อยละ 40 (มากกว่าของต่างประเทศซึ่งมีร้อยละ 25) ผลการศึกษาจากผู้ป่วยจิตเภท 50 ราย ที่รับไว้ในโรงพยาบาลจุฬาฯ ปรากฏว่า โรคนี้พบมากในอายุระหว่าง 11-25 ปี (ระหว่างวัยรุ่นถึงวัยเริ่มเป็นผู้ใหญ่) ในคนโสดมากกว่าคนแต่งงาน และพบมากในคนที่มิญาติเป็นโรคจิตเวช เช่นเดียวกับรายงานต่างประเทศ แต่มีข้อแตกต่างคือ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างโรคจิตเภทกับเพศ การลำดับบุตรในครอบครัวและขนาดของครอบครัว หรือภูมิฐานะเดิมของผู้ป่วย โรคจิตเภทนี้พบในคนอาชีพสูง (นักเรียน ครู พนักงานบริษัทที่ไม่ได้ใช้แรงงาน ข้าราชการ) มากกว่า อาชีพต่ำ (กลุ่มใช้แรงงานและกลุ่มไร้งาน) พบในคนระดับการศึกษาสูงและต่ำเท่าๆ กัน (1:1.27)